

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

**Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad**

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

1

betreft
Digitale archivering

ons kenmerk
ECSD/U201500642

datum

22 april 2015

LBR 15/025

Samenvatting

Om ervoor te zorgen dat digitale informatie duurzaam bewaard en toegankelijk blijft moet de archivering verbeterd en gemoderniseerd worden. Duurzame toegankelijkheid van digitale informatie biedt ook belangrijke kansen om open overheid te bevorderen. Vanuit het samenwerkingsproject Archiefinnovatie Decentrale Overheden (AIDO) van VNG, IPO en Unie van Waterschappen worden de decentrale overheden hierbij ondersteund. In de ledenbrief wordt ingegaan op een aantal producten en activiteiten van AIDO.

- Het KING rapport Functionaliteit e-depot decentrale overheden brengt praktijkvoorbeelden in beeld en biedt een kader voor het maken van keuzes voor de inrichting van een e-depotvoorziening.
- De kwaliteit van de informatiehuishouding kan structureel worden verbeterd door onder meer het instellen van een Strategische Informatieoverleg (SIO). Door AIDO is een handreiking uitgebracht dat ingaat op de meerwaarde van een SIO en de wijze waarop deze ingericht kan worden.
- Mevrouw M. Wiebosch-Steeman (oud-burgemeester) is benoemd tot Ambassadeur voor archiefinnovatie. U kunt met haar contact opnemen als u wilt klankborden over de aanpak. De doelstelling van AIDO wordt tevens ondersteund door een oproep van een aantal bestuurders.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel. (070) 373 8393	uw kenmerk	bijlage(n) 1
betreft Digitale archivering	ons kenmerk ECSD/U201500642 LBR 15/025	datum 22 april 2015

Geacht college en gemeenteraad,

De digitalisering stelt gemeenten voor de uitdaging om informatie duurzaam te bewaren en toegankelijk te houden. Daarbij biedt deze ontwikkeling belangrijke kansen om open overheid te bevorderen. Bij het bereiken van duurzame toegankelijkheid van digitale informatie worden de decentrale overheden ondersteund door het samenwerkingsproject Archiefinnovatie Decentrale Overheden (AIDO) van VNG, IPO en Unie van Waterschappen (UvW). AIDO werkt nauw samen met het programma Archief2020¹, dat in opdracht van OCW door de algemene rijksarchivaris wordt uitgevoerd. Hierbij informeren wij u over de instrumenten die AIDO ontwikkeld heeft en de benoeming van de ambassadeur voor archiefinnovatie.

Onvindbare informatie

Digitale informatie is moeilijker in de tijd te bewaren. Cruciale informatie kan verloren gaan of onvindbaar blijken. Dat vormt een risico met potentieel negatieve gevolgen voor de verantwoording aan de burger en de gemeenteraad. Het is dus groot van belang om de digitale informatiehuishouding en archivering op orde te hebben. De digitale dossier- en archiefvorming verdient bij de gemeenten 'aanzienlijke verbetering', zo concludeert ICTU in het onderzoek "*Nulmeting digitale archiefvorming en -beheer bij decentrale archiefvormers: door de oogharen bekeken (2014)*".² Dossiers zijn incompleet, informatie is versnipperd en men vergeet vaak onderdelen zoals e-mail, te bewaren. Volgens het ICTU is de situatie zodanig dat de archiefvorming nergens volledig authentiek en betrouwbaar is, of het nu digitaal of papier is.

---

¹ Voor meer informatie zie <http://www.archief2020.nl/>

² <http://www.archief2020.nl/downloads/nulmeting-digitale-archiefvorming-en-beheer-bij-decentrale-archiefvormers>

Duurzame digitale toegankelijkheid

Om duurzame toegankelijkheid van (digitale) informatie te borgen moet eerst de informatievoorziening in de eigen organisatie op orde zijn. De kwaliteit van de informatiehuishouding kan structureel worden verbeterd door onder meer het instellen van een Strategische Informatieoverleg (SIO). Een SIO is een ambtelijk overleg waarbij alle benodigde deskundigheid op het gebied informatiehuishouding betrokken is en die besluiten neemt op het gebied van archivering.³

Een specifiek onderdeel van de aanpak is het ontwikkelen van een strategie om aan te sluiten op een zogenoemde e-depotvoorziening, waarin informatie duurzaam wordt opgeslagen en ontsloten. Door informatie vroegtijdig naar een e-depot over te brengen en deze openbaar te maken kan informatie sneller gedeeld worden. Daarvan kunnen burgers, maar ook onderzoekers en ondernemers profiteren.

Overigens moet de te bewaren informatie aan de eisen van opslag in een e-depot voldoen, zoals metadatering. Zo lang dat niet op orde is, heeft aansluiting geen zin. Hiervoor is een standaard ontwikkeld: het Toepassingsprofiel Metadatering Lokale Overheden (TMLO). Deze standaard bevordert ook uitwisseling van informatie tussen de overheden⁴.

KING onderzoek functionaliteit e-depot

Decentrale overheden kunnen zelf bepalen welke informatie op welke manier zij aanbieden en waar deze duurzaam bewaard moet worden. AIDO heeft een denkkader ontwikkeld voor het maken van de keuzes die in overleg met de aanbieders van e-depot moeten worden gemaakt. Het KING Onderzoek *“Functionaliteit e-depot decentrale overheden”*

http://www.vng.nl/files/vng/20150324_onderzoek-functionaliteit-e-depot.pdf biedt tevens een overzicht van bestaande praktijkvoorbeelden en de pilots die zijn ondersteund vanuit het programma Archief2020. Een aantal Regionale Historische Centra (in samenwerking met het Nationaal Archief) en streekarchieven is momenteel bezig met de ontwikkeling van een e-depot. De grote stadsarchieven van de gemeenten Rotterdam en Amsterdam beschikken al over zo'n voorziening. Deze archiefinstellingen staan open voor samenwerking met andere gemeenten. Samenwerking verdient aanbeveling. Het realiseren van een e-depot op een betaalbare en kwalitatief hoge wijze, vraagt om bundeling van kracht en kennis in de regio of daarbuiten.

Strategische Informatieoverleg

Om u te ondersteunen bij de inrichting van een SIO heeft AIDO een handreiking laten opstellen door een projectgroep bestaande uit experts uit de decentrale overheden.

<http://www.vng.nl/onderwerpenindex/cultuur-en-sport/archieven-en-musea/publicaties/handreiking-strategisch-informatieoverleg-sio>

Het SIO kan bijdragen aan het inspelen op maatschappelijke en beleidsontwikkelingen door de

---

³ Zie ledenbrief van 13 maart 2013, Lbr. 13/021

⁴ Zie ledenbrief van 14 september 2014, Lbr. 14/064. Archief2020 zal de komende tijd implementatie van het TMLO gaan ondersteunen.

buitenwereld (burgers en bedrijven) en de binnenwereld (bestuur, interne ambtelijke organisatie) rondom informatiebeleid beter met elkaar te verbinden. In de handreiking zijn verschillende

varianten voor het SIO uitgewerkt, als vertrekpunt voor de inrichting van een overleg dat aansluit bij de lokale situatie.

Ambassadeur

Mevrouw M. Wiebosch-Steeman (oud-burgemeester) is benoemd tot ambassadeur voor archiefinnovatie. Zij zal het belang van dit onderwerp toelichten en uitdragen. Als u interesse heeft in een gesprek met haar, kunt u contact opnemen met Robert Wester van AIDO (telefoon: 06 - 15891676 en e-mail: archieff@vng.nl).

Collegiale oproep

Hierbij treft u een brief aan van een aantal betrokken bestuurders uit gemeenten, provincies en waterschappen, die de aanpak van AIDO steunen. Zij roepen u op om in actie te komen om duurzame digitale toegankelijkheid van informatie te borgen.

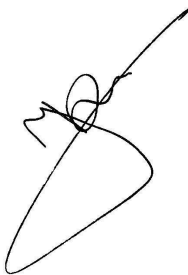
Handreiking Kwaliteitssysteem

Vanuit AIDO zullen de komende tijd meer instrumenten worden ontwikkeld. Aan het eind van 2015 zal een Handreiking Kwaliteitssysteem Informatiebeheer worden opgeleverd. Deze handreiking zal u ondersteuning bieden bij het voldoen aan de verplichting in artikel 16 Archiefregeling om een dergelijk kwaliteitssysteem toe te passen. Bij de ontwikkeling wordt samenwerkt met het project Normenkader Duurzaam Toegankelijke Overheidsinformatie van het ministerie van OCW.

Slot

Wij gaan ervan uit dat het project AIDO en bovengenoemde producten u behulpzaam zullen zijn bij de ontwikkeling van uw strategie om digitale informatie duurzaam toegankelijk te houden.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens

Voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.